

Vojenský historický ústav Praha
pořádá vědeckou konferenci s pracovním názvem

Povinná vojenská služba, armáda a společnost v českých zemích Historie – současnost – budoucnost?

jež se uskuteční 20.–21. června 2023 v Armádním muzeu Žižkov, U Památníku 2, Praha 3

V roce 2023 uplyne 155 let od zavedení všeobecné povinné vojenské služby na našem území. „Vojna“ se po mnoho generací stala nedílnou součástí životní zkušenosti mužské populace. Utvářela i zrcadlila postoj jednotlivců ke státu a k hájení jeho integrity s nasazením života. Formovala vzájemný vztah armády a společnosti, který se zároveň odrážel v jejím vnímání.

Dlouhou éru povinné vojenské služby před dvěma desetiletími uzavřelo rozhodnutí přistoupit k plné profesionalizaci Armády ČR. „Vojna“ opustila veřejný prostor spolu s fenomény, jež ji provázely a charakterizovaly, aby nadále přetrvávala ve vzpomínkách těch, kteří jí prošli. Teprve v posledních letech se stala také předmětem živého vědeckého zájmu. Současná bezpečnostní situace v Evropě navíc ukazuje, že téma povolanecké vojenské služby nepatří jen minulosti.

Jakým vývojem a změnami povinná vojenská služba během své existence prošla? Jak ji vnímali její aktéři a jejich okolí? Jaké byly její různorodé dopady v rovině osobní, armádní a společenské? Bylo zrušení prezenční vojenské služby dobrým rozhodnutím? Může mít tento koncept zajištění obranyschopnosti státu smysl v dnešní době?

Při sestavování programu konference upřednostníme zejména příspěvky věnované následujícím okruhům:

- *koncept povinné vojenské služby (vývoj, legislativa, praxe, efektivita, perspektiva...)*
- *vnitřní život a každodennost armády (oficiální a neoficiální kultura, hmotná kultura...)*
- *disciplinační a represivní role a odpírání služby*
- *dobová společenská reflexe a historická paměť*
- *prameny ke studiu (možnosti jejich využití a interpretace)*

Vítány jsou příspěvky, které postihnou aspekty povinné vojenské služby z pohledu různých vědních oborů. Jednání nabídne také příležitost k představení aktuálních výzkumných i dokumentačních projektů.

Zájemce o účast prosíme o zaslání anotací příspěvků v maximálním rozsahu 1400 znaků včetně mezer spolu s krátkým životopisem autora nejpozději do konce února 2023 na e-mail: vhuhav@seznam.cz

Délka příspěvků je stanovena na 20 minut. Jazyky konference budou čeština, slovenština a angličtina.

O zařazení navržených příspěvků na program konference rozhodne organizační výbor VHÚ Praha.

Písemné verze přednesených příspěvků budou po dohodě s autory zařazeny do recenzního řízení odborného časopisu *Historie a vojenství*, který je nově indexován v abstraktové a citační databázi Scopus.

Brigádní generál Mgr. Aleš Knížek, ředitel VHÚ Praha
PhDr. Jirí Rajlich, Ph.D., ředitel historicko-dokumentačního odboru VHÚ Praha
Za organizační výbor PhDr. Prokop Tomek, Ph.D.